

te dobe odsek, ki govori o bribirskem knezu Pavlu I., zato, ker je to dobo profesor Klaić posebno natanko proučil in ker je Pavel pravi narodni hrvaški knez.

Pametno je uredil pisatelj, da je vse priloge in dokaze razven listin in slik dodal na kraju knjige, da bravca ne motijo citati v tekstu. Knjiga je pravi kras za vsakega domoljubnega Hrvata, zato se nadajamo, da bo kmalu razprodana. Marljivemu zgodovinarju pa želimo trdnega zdravja, da dovrši kmalu še ostale tri zvezke tega krasnega dela. *Ź. Steklasa.*

Ruska književnost.

Dné 26. vel. travna tega leta bo sto let od rojstva največjega ruskega pesnika Aleksandra Sergejeviča Puškina. Rusi hočejo ta dan obhajati z velikimi slavnostmi. Puškin, dasi po materi ni bil Rus, je vendar po očetu in po duhu pravi Rus in prvi narodni ruski pesnik, pa tudi jeden izmed prvih pesnikov tega stoletja v Evropi. Ves ruski narod, oficijelni in privatni, akademije, vseučilišča, šole, društva se trudijo za dostojno proslavo. Izdali bodo ob tej priliki tudi vsa dela pesnikova, sijajno in ilustrirano, kakor tudi jako ceno.

L. N. Tolstoj je napisal novo povest iz sedanjega ruskega življenja z naslovom „Voskresenije“. To povest slavnega pisatelja bo ilustroval umetnik Pasternak, kateri je osebno bil pri grofu Tolstem v Jasni Poljani in se ž njim samim dogovoril. Po velikosti bo ta povest največje delo za znanima povestma „Vojna i mir“ in „Ana Karenina“. Izhajala bo v petrograjskem književnem listu „Njivi“.

Povest torej ni še znana širšim krogom in se še ne more o njej nič reči; uredništvo samo oznanja, da ta povest po globokosti mislij in realizmu opazovanja ne zaostaje za njegovimi drugimi deli. Omenjamo še, da bo ta povest izhajala tudi v hrvaškem prevodu, kakor bodo posamezne številke „Njive“ dohajale, v nakladi vseučiliščne knjigarne F. R. Auerja.

Stari antagonizem med Malorusi in Velikorusi se je zopet vnel. Povod temu je dal dr. Ivan Franko s svojim člankom o maloruski (rusinski) literaturi v praškem časopisu „Slovansky Přečled“. Ker je dr. Ivan Franko mlad, nadarjen in jeden izmed prvih in najplodnejših pisateljev rusinskih, se bo težko dal odvrniti od svojega nazora. V tem spisu popisuje ukrajinsko-malorusko književnost preteklih sto let in dokazuje, da so Malorusi od davna imeli svojo književnost in narodopisno samostalnost, našteva maloruske pisatelje in delavce na prosvetnem polju.

Temu nasproti je vstal Velikoros, profesor slavistike na kijevskem vseučilišču T. D. Florinskij. V nekem kijevskem listu pobija dr. Franka, češ da Malorusi nimajo narodopisne samostalnosti, ker so le del ruskega naroda, in jezik je jeden sam ruski jezik. Maloruščina je samo dijalekt ruskega književnega jezika, kakor kajkavski hrvaškega. Florinskij dolži štiri milijone avstrijskih Malorusov separatizma, dočim se je 15 milijonov Malorusov v Rusiji že čisto asimiliralo Velikorosom. O tem ne moremo izražati svoje misli, dovolj je, da smo vestno poročali. *V. Bučar.*

Razne stvari.

Nezgoda na železnici.

Nobeno leto se ni toliko vlakov ponesrečilo, kakor lansko leto. Skoro vsak teden so prinesli časopisi nemilo novico o kaki nezgodi. Tudi na slovenski zemlji smo doživeli take žalostne pojave. Tu naj omenimo, kar se je zgodilo blizu Vuzenice v marenberškem okraju dné 17. rožnika lanskega leta. (Glej sliko na str. 254.)

Proti polu peti uri zjutraj pridrdra brzovlak po dravski dolini od Maribora proti Koroškemu. Ko se vlak približa vuzeniškemu trgu, zagleda lokomotivni vodja, da se kakih deset metrov pred njim popelja precej veliki plaz čez železno cesto. Kaj sedaj storiti?

Vodja hitro izpusti nasprotni sopar, zavre kolesa, toda vlaka tako hitro ni mogel ustaviti. Kolesa so tekla čez plaz, ki je ležal na cesti, in izgubila železno progo; najhujša nevarnost je pretila.

Še kakih trideset korakov je ostal vlak na železni cesti, pa le tako, da so se kolesa mesto po železu brusila po zemlji. Najedenkrat se prva dva voza (peč) obrneta z železne ceste navzdol proti Dravi, ki teče blizu železne proge. Lokomotivni vodja zavpije svojemu tovarišu: „Sedaj sva v Dravi!“ Ko to izgovori, se parni stroj prevrže na suhem, in vodja skoči s svojim tovarišem iznad stroja. Bila sta rešena!

Kaj pa je bilo s popotniki? Ti so seveda čutili, ko je vlak prišel s tira. Jeden izmed popotnikov je hotel hitro pogledati skoz odprto okno, kaj se je zgodilo. Pa ob tej priči ga vrže neka moč skozi okno navzdol proti Dravi. Ležé na trati je gledal, kako se je vlak zverženo naprej pomikal. Šipe so pokale, stene posameznih voz so se udirale, vozovi razven prvih dveh so sicer ostali na železni cesti, pa vsak je visel drugače. Ljudje v njih so izkušali